

Koloskopi

Kirurg- och ortopedkliniken
Carlanderska Sjukhuset

Koloskopi är en undersökning där tarmen (ändtarmen, tjocktarmen och nedre delen av tunntarmen) undersöks genom att ett smalt böjligt instrument (ett koloskop) förs in genom ändtarmsöppningen.

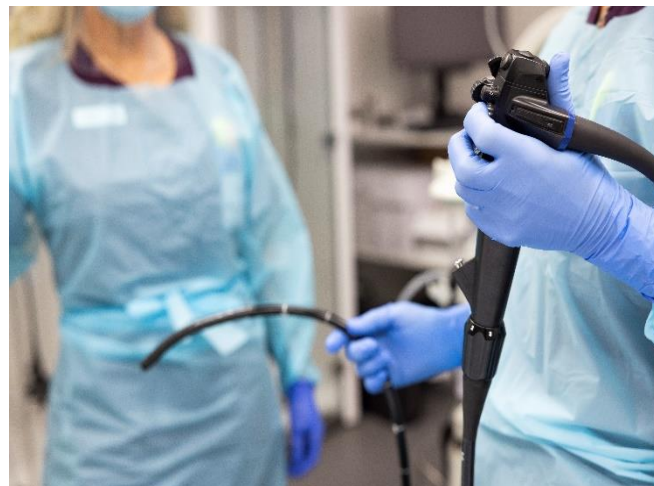
Koloskopet innehåller ljuskälla samt optik med hög bildkvalitet och den undersökta tarmslemhinnan visualiseras på bildskärm. Läkaren eller specialistsjuksköterskan kan granska tarmens slemhinnor och tack vare den höga upplösningen se även små slemhinneförändringar i ett mycket tidigt skede. Inbyggt i instrumentet finns arbetskanaler för provtagning från slemhinnorna och för genomförande av mindre kirurgi. Till exempel kan polyper, vilka kan vara förstadier till cancer, avlägsnas.

Tarmsjukdomar som Crohns sjukdom, ulcerös kolit, mikroskopisk kolit m.m. kan också hittas.

Koloskopi kan även utföras som ett led i det nationella screeningprogrammet för tjock- och ändtarmscancer.

Resultat

Hög kvalitet på undersökningarna är viktigt eftersom det är associerat med minskad risk för cancer. För att säkra kvaliteten genomför vi kontinuerlig vidareutbildning av personalen samt registrerar samtliga undersökningar i det nationella kvalitetsregistret för koloskopi; SveReKKS”

Beskrivning av patientgrupp och produktion År 2025

Antal koloskopier	1145 stycken
Aktuellt kvalitetsregister	Svenskt kvalitetsregister för koloskopier och kolorektalcancerscreening (SveReKKS)

Förbättringsarbete/projekt

Under 2025 har vi anställt ytterligare en skoperande sjuksköterska för att kunna möta det ökande behovet av koloskopier.

Ett helheltstänk kring IT och högkvalitativ endoskopi tillämpas och instrument är spårbara i hela sin användning från patient till disk och förvaring. Nationella riktlinjer för Mikrobiologisk provtagning av endoskopisk utrustning från Vårdhygien följs.

Kvalitetsindikatorer

Endoskopienheten på Carlanderskas Kirurg- och ortopediklinik rapporterar till Svensk kvalitetsregister för koloskopier och kolorektalcancerscreening (SveReKKS) och nedan visas ett urval av de kvalitetsindikatorer som vi följer.

Indikator	Måltal (%)	Carlanderska (%)	Snitt/riket (%)
Polypdetektion (uppgift som ger underlag för uppföljning enligt vårdprogram)	Minimum 40	66	58
Cekumintubation (Visar att en fullständig undersökning av hela kolon gjorts. Fram till Cekum=blindtarmen. En låg cekumintuberingsgrad är associerad med ökad risk för s.k. intervallcancer.)	≥ 95	98	96

Källa: SveReKKS Svenskt kvalitetsregister för koloskopier och kolorektalcancerscreening 2025

Kontaktpersoner

Christina Svärd, Verksamhetschef
Erik Alestig, Medicinskt ledningsansvarig läkare